

φτιάνεις μελιντζάνες με τυρί, όπως μία φορά στα Βιτώλια;

"Ήταν νέος τότε, ο κύρ-Σπύρος—λίγο πρό το πόλεμο του Βαλκανικού—και ήταν πιο πολύ Ρωμηός, αν και διατείνεται, ότι δεν άλλαξε αυτός, αλλά της πελατείας του τα γούστα. "Όπως και αν έχη, όμως, το πράγμα, ήταν ο κύρ-Σπύρος την εποχή εκείνη πιο Ρωμηός, αν και φορούσε φέσι, και έτραγε ό περιφύμιος "Εμμέρ-μπής στο ξενοδοχείο του, στα Βιτώλια, ήταν, λέω, πιο Ρωμηός από τώρα, που φορείει παναμά και κυσ-νόλευκη γραβάτα.

—Τόν θλέπεις κείνον που κάθεται εκεί στην άκρη; μου είχαν ειπεί μία μέρα τότε, στα Βιτώλια, ο κύρ-Σπύρος, δεινόντας μου έναν κοντό, με ευγενική ψυχογνωμία, έξυπνα ματάκια και έπιθυημένο και προσεκτικό ντύσιμο Τούρκον άξιωματικό. Είπε ό "Εμμέρ!

—Σαμπαλαγαλέρσουους! του άπάντησα, μη γνωρίζοντας τί άλλο Τουρκικό, να του είπώ!

Πηγαίναμε εκεί και τρώγαμε με τούς Μοναστηριώτες φίλους, τό Γιώργο Μόδη, πρώην ύφυπουργό και θουλευτα και δικηγόρο τώρα στη Φλώρινα, και τόν καθηγητή τώρα του Πανεπιστημίου Σθώλο. Τότε φορούσαν κι οι δυό Τούρκια φεσάκια, με μία φουντίτσα από πίσω, που έταλανόυετο σαν έκκρεμές:

Τότε έγνώρισα και τόν Βαλκανολόγο Σαγιασκή, που θρίσκειται τώρα στη Θεσσαλονίκη. Είχε φεσάκι κι αυτός, κόκκινα μάγουλα, πάντοτε νευανικά και μία μπιτίτσα σαν κουκι ζεγγυμένο. Δεν πρόφτασε να γυρίση από τη Γερμανία, που σπούδαζε, και τόν έπιασαν ή χολέρα. Μιά ημέρα μάλιστα, νόμισαν ότι πώς πέθανε.

Και ό Μόδης με τό Σθώλο του κάμανε τή νεκρολογία του, την όποια θά διασάξαν στο... μνημόσυνο του, γιατί στην κηδεία του, δεν τολμούσαν να πάνε κι ούτε θά έπετρέπετο. "Αλλά και τά φύλλα της Θεσσαλονίκης, όπως ή "Νέα "Αλήθεια, που γράφανε μερικές νεκρολογίες, τις όποιες εδιάβαζαν ό... πεθαμένος μακαρίως, σαν άνέρωσας, ξεπλωμένους στον κονατέ του!

"Εκεί τόν είδα, μία ημέρα, σαν έπέρασαν ό κίνδυνος. Θέλησε να με κεράση ύσσινο του κουταλιού, γλυκό, αλλά φοθήθηκα να πάρω!

—Τότε, μου λέει, θά σέ κεράσω κάτι άλλο, που είναι μόν ωραίο, χωρίς να είν' επικίνδυνο.

Και μου έδωσε να ιδώ ένα πλήθος φωτογραφιών.

"Η φωτογραφίες αυτές είχαν τούτο τό περιεργο: δεν παρίσταναν όλόκληρο τόν άνθρωπο, αλλά μέλη σωμάτων γυναικών! "Ιδίως ύπήρχαν πολλές φωτογραφίες του τραχήλου, μίας Γερμανίδος γυναικός.

—Τί είναι αυτά; τόν ρώτησα, από κανένα γιατρό τις πήρες;

—"Όχι, μου λέει, είναι ή φωτογραφίες τών φιλενάδων μου, που είχα στη Γερμανία.

—Και γιατί τούς πήρες τις φωτογραφίες έτσι, εις...τεμάχια;

—Δεν τις πήρα σέ τεμάχια, αλλά φωτογράφησα ότι ώραίοτεο είχαν ή καθεμιά, αυτής τό χέρι, π.χ., ήταν ευγραμμο, σαν χέρι αγάλματος του Πραξίτελου. Και φωτογράφησα μονάχα τό χεράκι της. Αυτή έδω είνε αγαματωδή τόν τραχήλο, και φωτογράφησα, καθώς θλέπεις, τόν τραχήλο της μονάχα.

—Δηλαδή φώτισες, του είπας, από... σθέρκο!

"Όλα αυτά και τόσα άλλα, μου ήρθαν στο νου, όταν είδα τόν Σπύρα τόν Μολλά, στην Κομοτινή...καθισμένον μεγαλοπρεπώς στα Προύλαια της...δικής του «'Ακροπόλεως».

"Αλλά πριν πούμε για τόν αγαπητón κύρ-Σπύρο, πρέπει να μιλήσουμε για τήν φιλοξενούσαν ήμεις Κομοτινή. Κι' έχουμε πολλά να γράφουμε γι' αυτή, αλλά στο προσέχες.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΧΑ'Υ'ΖΕ ΚΙ'Ο ΜΕΘΥΣΜΕΝΟΣ ΑΜΑΞΑΣ

"Ο διάσημος συγγραφέας Χάυζε, συνήθιζε κάθε θράου να γευματίζη με μερικούς φίλους του στο ξενοδοχείο της «'Ρώμης». "Η συζητήσεις όμως που έπιπταν, τούς έκαναν να ξεχνάν τήν ώρα και έτσι χώριζαν πολύ άργά.

"Ενα θράου, επειδή δεν ύπήρχε πειά λεωφορείο, αναγκάστηκαν για να πάνε στα σπίτια τους να πάρουν ένα άμαξι, τού ό-ποίου όμως ό άμαξάς φαινόταν ότι είχε τραθήξει αρκετά ποτηράκια.

"Ο Χάυζε τό άντελήθη αυτό, είδε ότι ό άμαξάς κινδύνευε να πέση από τό καθίσμα του κι' ότι δεν ήξερε καν κατά πού πήγαινε και άποφάσισε να τόν βοηθήση. "Ανέθηκε λοιπόν ό ίδιος κοντά του, πήρε τά χαλινάρια στα χέρια του και ώδήγησε τό άμάξι στο σπίτι του. "Ο άμαξάς έντωματεζύ κοιμόταν γλυκύτατα και όταν ό Χάυζε τόν έύπησε και τού είπε ότι έφτασαν πειά, εκύτταξε τό συγγραφέα με παράπονο και τού είπε:

—Και έμένα τώρα, ποιός θά με πάη στο σπίτι μου;

ΤΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ ΠΟΡΦΥΡΑ

«ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΦΩΝΕΣ»

('Από τήν κατ' αύτας εκδόθεισαν νέαν ποιητικην συλλογήν του άλχημονίτου ΛΑΜΠΡΟΥ ΠΟΡΦΥΡΑ)

I

Σήμερα πάλι λιόχαρος είν' ό γιαλός κι' ό δρόμος.
"Ο έρμηικός, που σέρνεται κοντά στ' άκροθαλάσσι!
Τό καλοκαίρι τάδιωξαν τά πρωτοβρόχια κι' όμως
Τό σκοτεινό φθινόπωρο δεν έχει ακόμη φθάσει.

Είπε μία τόση άπανεμιά και μία γαλήνη τόση.
Πού τα καράβια άπόμακρα με τά πανιά άνοιγμένα,
Σταμάτησαν—για άκούταξε!—σαν νύχουνο μετανοιώσει.
Πώς τέτοιο φός αφήσανε και πίν ανά μαύρα ξένα

Τώρα ως κι' οι πένθιμοι καπνοί τών βιοποριών άράζουν
"Ασάλευτοι σαν ύσνεφα κι' αύτοι μέσ' στον άέρα,
"Οκ' άπ' τόν κόπο της ζωής τριγύρω μου ηούχαζου,
"Όλα και μόνο στού γιαλού τήν άμμουδιά εκεί πέρα,

Μονάχα εκεί, Γαλήνη μου, ασλεύοντας τό κύμα,
Ζητάει κάποιο τραγούδι του να τή μέσ' στη γιορτή σου,
Μά δεν ξεσπάει να σου τό πη, λές και πώς τώχει κρίμα
Νά σου ταραξή τή χαρά, που βρήκες στη σωτή σου.

II

"Όχι λουλούδια της στεριάς, ρόδα, τών κήπων, κρίνα,
"Όχι πώς δεν σάς τραγουδή κι' πώς δεν σάς βοξάω,
"Όμως τά φύκια σφήσε με τά φτωγικά κι' εκείνα
Τά λιγα τ' άνθη του Βιβθού μ' αγάπη να κυττάζω.

"Εσείς τό φως, τών κοριτσιών τά στήθη, τόν άέρα
Τόν τρυφερό, χαϊράσαστε κι' αύτά εκεί κάτω πουναι,
"Εκεί που τάχει ή θαλάσσα σέ μία έέρα,
Πετίζονται τήν πίκρα της κι' ως τόσο πάντ' άνθουνε.

III

"Εδω 'ναι οι βράχοι οι πένθιμοι, που άπάνω τους άνθίζουν
Οί ασφόμελοι' μονάχ' αύτοί! κι' έδω και τ' άκρογάλι,
Πού οι σουσουράδες μονάχα γυρνούν και φτερουγίζουν
Μέσα στέ χειμωνιάτικο τόν ήλιο αγάλι-αγάλι.

"Εδω 'ναι και τά ξύλινα, τά σάπια τά μπαλκόνια
Με τά στεφάνια του Μαγιού, που σείονται μαραμμένα,
"Η μαύρες στέγες, ή αιλές ή αιλίητες αλώνια,
Τά σκοτεινά χαμόσπια τό παροσπονέμενα.

"Εδω 'ναι οι γέροι οι ναυτικοί, που μπορείς άντικρύσαν,
Μά τώρα πίν πτωχοί σκυφτοί, με τις λυωμένες κάπες,
Δύ 'ναι ή παλιές ή ώμορφονίες, που γέρασαν κι' άστρίσαν
Κι' έδω 'ταν και τά νειάτα μας κι' ή σκόρπιες μας αγάτες.

IV

"Όταν άπ' τήν άνήμερη Νοτιά κυνηγημένα
Τ' άλλα κείκια σέ γιαλούς άπάμευοις ποδιών,
"Εκείνα πουναι από καιρό μέσ' στο βυθό πηγυμένα,
Βγαίνουν άπάνω κι' όπως πίν στο πέλαγο άρμενίζου.

Τρύπια και σάπια και χωρίς πανιά και δίχως έάρτια,
Κι' οι ναύτες λείπουν, λείπουν κι' οι γέροι καπέτανοι,
Σε κάποια ακόμα μένουμε σπασμένα τά κατάρτια
Και πάνε, πίν και δε ζητάν να βρούν ένα λιμάνι.

"Όσο βραδυάζει πιο πολύ, τά κύματα θεριεύουν,
Ουρλιάζουνε και μέσα τους κυλάν άπάνω-κάτω,
Παρακυλάν τά μαύσια αυτά κείνια και χουσιούν,
Χεριεύουν τόν τρελλό χορο τόν άγριο τού θανάτου.

V

"Όλα τά παίρνεις θάλασσα: Περνώνε κουρασμένα
Τά διαβατικάρα πουλιά σαν παγωμένο άέρα,
Κι' έσύ, μέσα στο κύμα σου τά σέρνεις σκοτωμένα,
"Ετσι καθώς πηγαίνουε να βρούν τόν ήλιο πέρα.

"Όλα τά παίρνεις; με τρελλούς βερηάδες και νοτιάδες,
Σηκώνεις τ' άγρια σου νερά τό σκοτεινά και σέρνεις,
Σέρνεις μέσα στον 'Αδη σου και ναύτες και ψαράδες,
Μά εκεί—τού κάκου!—τούς παλιούς Θεούς σου δεν τούς
(παίρνεις!)

Κείνοι άψηφούνη τήν μπόρα σου, γελούνε και πίν μαζί της,
Πρόσχαροι ζούνε κι' όπως πίν μία 'Ωκεανίδα πάλι:
Στην άμμουδιά μας έρχεται και ρίχνει τό κορμί της
Κι' άφίνει άπάνω στα έξερά τά φύκια τό κεφάλι.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ